

Følgende saker fra Ringsaker Arbeiderparti er oversendt årsmøtet i Innlandet Arbeiderparti

Tittel: Full gjennomgang av NAV
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

At det tas en full gjennomgang av NAV for å sikre at velferdsstatens viktigste verktøy fungerer i tråd med hensikten.

Begrunnelse

For mange har opplevd at NAV ikke har fungert etter hensikten, særlig når organisasjonsrigget har blitt utfordret med krevende endringer i samfunnet som har satt NAV under press. Dette har ført til at flere enten ikke har fått oppfølging fra NAV som de burde ha hatt, eller at det har tatt for lang tid før de har fått tilbud de skal ha. Årsaken er at organisasjonen er rigget godt for å håndtere det som er kjente problemstillinger som det leveres på ofte, men for dårlig til å omstille seg til å svare på samfunnsendringer. Tilbakemelding fra ansatte er at rigide regler og silotenkning forhindrer ansatte å gjøre jobben de er satt til å gjøre. Tilbakemeldingen er at det er satt for stort fokus på å forhindre folk fra å få stønader de ikke skal ha, som har gjort at de som faktisk skal ha stønadene fort ender opp med å ikke få de. Det tas derfor en full gjennomgang av NAV for å sikre at organisasjonen fungerer slik den skal og er til hjelp for de som trenger det i situasjonen de kommer opp i, og tar hensyn til de ansatte som skal utføre det. Gjennomgangen må ses i sammenheng med intensjonen i tillitsreformen.

Tittel: Lovfest retten til familiekoordinatorer i NAV
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

At retten til å få familiekoordinator i NAV lovfestes.

Begrunnelse

Familiekoordinatorer i NAV er én kontaktperson i hjelpeapparatet som kan bidra til rett hjelp til rett tid, til både barn og voksne. Familiekoordinatorer organiserer innsatsen rundt hele familien, og skal se hele familiens behov under ett. Familiekoordinatorene skal bidra til helhetlig oppfølging av barnefamilier som opplever vedvarende lavinntekt. Til tross for en offentlig rapport som stiller spørsmål ved effektiviteten med familiekoordinatorer for organisasjonen NAV, har flere som benytter seg av NAV meldt at de opplever stor nytte av jobben koordinatorene gjør. Derfor fremmes det forslag om at retten til familiekoordinator i NAV lovfestes.

Tittel: Utvid det generelle forbudet mot fyrverkeri
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

Utvide det generelle forbudet mot fyrverkeri til også å gjelde mellom 18:00 31.12 til 02:00 01.01 hvert år.

Begrunnelse

I Norge er det et generelt forbud mot bruk av fyrverkeri. Det er imidlertid tillatt med fyrverkeri mellom 18:00 og 02:00 nyttårsaften for å markere overgangen mellom årene. Av hensyn til dyrs velferd, miljø og folks økonomi er det nå økt oppslutning i befolkningen om å utvide forbudet til også å gjelde mellom 18:00 og 02:00 nyttårsaften. Om det er oppslutning i partiet om å utvide forbudet, er dette tidspunktet for å gjøre det. Det fremmes derfor forslag om å utvide forbudet til også å gjelde mellom 18:00 og 02:00.

Tittel: Moms på gjenbruk
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:
Fjerne momsen på gjenbruk

Begrunnelse

Slik situasjonen er i dag, må gjenbruksbutikker som de på Sirkula på Gålåholmen i Hamar, betale moms for varene de selger. Dette fører til at brukte varer blir dyrere enn det de kunne ha vært. I dagens samfunn med vekt på sirkulærøkonomi, mener Innlandet AP at dette er urimelig. Det bør oppfordres til gjenbruk for å spare miljøet. Gjenbruksbutikker som drives av ideelle organisasjoner betaler heller ikke moms på brukte varer de selger. Det samme gjelder også for varer som selges mellom privatpersoner.

Gjenbruksbutikker må ofte sette varene i stand, noe som også øker prisen.

Innlandet AP vil fjerne momsen på brukte varer også i kommersielle gjenbruksvirksomheter.

Innlandet AP mener dette forslaget vil føre til mer gjenbruk.

Tittel: Statlig finansiering av skolemat i grunnskolen
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:
At det skal innføres statlig finansiering av skolemat i barne- og ungdomsskoler.

Begrunnelse

Ringsaker kommune har gjennomført en prøveordning med enkel varm mat en gang i uka. Opplevelsen er at det har sosial utjevnende effekt. Elevene setter seg ned sammen og har et felles måltid hvor alle spiser sammen. I tillegg til å være et kostholdstiltak, så er det et viktig trivsels- og inkluderingstiltak. Helsedirektoratet har gjennomført en samfunnsøkonomisk analyse som tyder på at nyttevirkningene av et enkelt måltid i skolen er større enn kostnadsvirkningene. Regjeringen har en ambisjon om å gradvis innføre et daglig sunt, enkelt skolemåltid, med frihet for skolene å organisere dette. Innlandet Arbeiderparti ønsker å sette trykk på gjennomføringen av tiltaket.

Tittel: Politiet må tilføres ekstra ressurser for økt bemanning
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener at Regjeringen må revurdere gjenåpningen av politistasjoner sett i forhold til det økte bemanningsbehovet som Politiet står over for. Det står et stort udekket behov for etterforskning og oppfølging samtidig med at det finnes mange utdannede politifolk uten jobb.

Begrunnelse

Regjeringen har gjennom Hurdalsplattformen tallfestet at 20 politikontor skal åpnes eller gjenåpnes. Noen av disse har blitt gjennomført i 2023. Blant disse 20 kontorene er Engerdal i Innlandet fylke.

Ifølge en sak fra NRK 22.8.23 uttaler politiet seg negativt mot reetablering av politikontor i 6 av de 9 stedene det skal gjenåpnes i 2023. Blant annet så sier politimesteren for Trøndelag, Nils Kristen Moe; «– Vi ønsket ikke et nytt kontor. Kontor og husleie binder opp ressurser, som vi heller kunne brukt på patrulje og etterforskning.».

I Innlandet politidistrikt uttalte politimester Johan Brekke at det nye kontoret i Engerdal kommune ikke var meldt inn som et ønske. «– Politidistriktet ønsket primært å styrke de tjenestestedene vi har i dag, og det nye tjenestestedet var ikke meldt inn som et ønske fra politidistriktet», skriver han.

I de mange sakene med vold i nære relasjoner som har endt med partnerdrap mener Justisministeren at politiet må bli bedre på å følge opp disse. Politiets Fellesforbund reagerer på dette og mener manglende bemanning og mangel på ressurser umuliggjør dette. Justisministeren forklarer ressursmangelen blant annet med at utgiftene har økt til husleie, strøm og innkjøp, samt at valutasvingninger og en ufullstendig finansiert politireform fra Høyre er en del av forklaringen.

Det brukes store ressurser på å gjenåpne og bemanne politikontor forskjellige steder i landet som det mangler politifaglige begrunnelser for.

Tittel: Cøliakere og de med non-cøliakisk glutensensitivitet har rett til høyere økonomisk støtte
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:
Øke grunnstønadene fra NAV for norske borgere med diagnosene cøliaki og non-cøliakisk glutensensitivitet til en realistisk sum sett i forhold til dagens priser.

Begrunnelse

Rundt 2% av Norges befolkning har diagnosen cøliaki. Cøliaki er en autoimmun sykdom som gjør personer med diagnosen overfølsom for proteinet gluten. Ved inntak av gluten blir tynntarmens slimhinne betent og næringsstoffene fra maten kan bli mangelfullt absorbert. Dette kan føre til en rekke symptomer som slapphet, manglende vekt- og vekstøkning og mageproblemer i tillegg til en rekke følgesykdommer og helseproblemer som beinskjørhet, anemi, diabetes, lavere fruktbarhet og ulike kreftformer som for eksempel tarmkreft.

Siden cøliakere ikke tåler bygg, rug, hvete og spelt kan de blant annet ikke spise brød, kaker, kjeks, ulike ferdigretter, kornblandinger og pizza. Dermed lever de på en svært dyr og livslang diett. En diett som fungerer som en livsviktig medisin. Derfor har cøliakere og non-

cøliakisk glutensensitivitet de siste tiårene fått grunnstønad fra nav. Satsene varierer, men har nå en negativ nedgang. Fram til våren 2019 fikk alle cøliakere sats 4. Fra 2019 ble satsene aldersfordelt. De mellom 5-30 år får sats 3 og de øvrige får sats 2. I 2020 vedtok Høyre regjeringa at cøliakere kun skal få sats 1 eller 2. De i alderen 5-30 år får 1076 kr i måneden, mens cøliakere under 5 år og over 30 år ikke får mer enn 705 kr som støtte for den dyre medisinen. Stønaden utbetales for å kompensere for den glutenfrie maten som er dyrere enn glutenholdig mat. I 2021 gjorde Erna det igjen, grunnstønaden for non-cøliakisk glutensensitivitet falt bort. Hvilket betyr ingen støtte til livsviktig medisin for de som ikke er diagnostisert med cøliaki. Med dagens priser og differansen mellom glutenholdige- og spesialproduserte glutenfrie produkter er dagens støtte til liten nytte. Et eksempel er et helt vanlig kneippbrød som de fleste spiser flere ganger om dagen. Det glutenfrie har en kilopris på hele 148kr/kg, mens den glutenholdige kiloprisen er 13,33kr/kg. Dette utgjør mye på økonomien for blant annet barnefamilier, minstepensjonister og studenter. Derfor er det viktig at dette blir tatt på alvor og at grunnstønaden økes. Urettferdig er det også, til sammenligning får andre kronisk syke gratis medisiner etter å ha oversteget rundt 3040kr i egenandel (2023). Med sats 4 til den livsviktige medisinen vil vi få en friskere befolkning, mindre utenforskap og enda mer rettferdighet.

Tittel: Internasjonal klimasolidaritet

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At Norge sammen med vesten skal opprette et internasjonalt klima- og miljøfond for å hjelpe u-land med grønn omstilling og å håndtere konsekvensene av ekstremvær som følge av klimaendringene.

Begrunnelse

Vesten har siden den industrielle revolusjonen økt utslippene våre drastisk. Dette har ført til ekstremvær som flom, tørke, skogbranner og orkaner. Landene som rammes aller hardest av klimaendringene er verdens aller fattigste. Landene i vesten må stå sammen får å vise internasjonal klimasolidaritet.

Tittel: Primærhelseteam redder både pasienten og fastlegen

Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Støtte bedre tilgjengelighet av psykisk helsehjelp i alle norske kommuner. Jobbe for videreutvikling av primærhelseteam.

Begrunnelse

Altfor mange nordmenn, også barn og unge sliter med psykiske helseproblemer. Det haster det å gjøre noe med. Under ordene psykiske helseproblemer ligger det så utrolig mye, og hvert enkelt individ opplever det i ulike former. I følge FHI (Folke helse Instituttet) vil omtrent halvparten av den norske befolkningen rammes av en psykisk lidelse i løpet av livet. Som regjeringen selv skriver på sine sider, er «Helsefremming og forebygging avgjørende for hvordan vi skal møte barn og unges psykiske helse i fremtiden». Vi trenger å utvikle de helhetlige, trygge og seriøse tilbudene som allerede finnes. Det er et enormt behov for tjenester og helst skal de være så nærmes brukeren som mulig. Aller helst tilknyttet fastlegen og fastlegekontoret hvor brukeren allerede mottar tjenester. En slik løsning er allerede i bruk som pilotprosjekt ved 17 fastlegekontorer rundt om i landet, såkalt primærhelseteam (f.eks. Brumunddal legesenter). Løsningen fører til mindre trykk for fastlegen og mer helhetlig og

bedre oppfølging for komplekse pasienter. Dessverre er prosjektet med primærhelseteam truet. Brukeren vil få tryggere rammer ved å ha flere tjenester på en plass, enn den har ved å fly rundt fra en behandler til enn annen på kryss av kommuner, sykehus og andre institusjoner. Videreutvikling av primærhelseteam i kommunehelsetjenesten vil gi nærere å tryggere behandling for pasienten i stedet for månedslang ventetid i spesialisthelsetjenesten.

Tittel: Økt beskyttelse av voldsutsatte personer
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Bidra til økt beskyttelse av personer som lever med risiko for å bli utsatt for trusler, vold og andre uønskede handlinger.
- Utrede tiltak som kan øke beskyttelsen av personer som lever med risiko for å bli utsatt for vold og andre uønskede handlinger.
- Gi støtte til forskning rundt vold i nære relasjoner, samt forskning av forebygging av vold i nære relasjoner.
- Øke bevisstheten rundt vold i nære relasjoner blant befolkningen.

Begrunnelse

Siden nyttår har alvorlige voldshendelser i stor grad preget nyhetsbildet vårt. I løpet av de første ni dagene i 2024 mistet 7 personer livet på grunn av alvorlige voldshendelser, nærmere bestemt drap. Fem av disse er kvinner. En av disse hadde voldsalarm, og en annen har tidligere bedt om både voldsalarm og omvendt voldsalarm uten å få det. En såkalt voldsalarm brukes av de voldsuttsatte i form av for eksempel en telefon, mens omvendt voldsalarm er elektronisk kontroll av et besøksforbud og brukes av personen som utøver volden. Drapssaken i Elverum 1. januar har virkelig satt lys på viktigheten av voldsalarm. Den siktede og nå også avdøde mannen var ilagt besøksforbud mot kvinnen, men uten noen form for voldsalarm var det til liten nytte. Noe av det viktigste samfunnet kan gjøre er å beskytte dem som lever i utrygghet med vold og trusler. Konsekvensene av denne volden burde plasseres hos personen som skaper disse truslene og utryggheten. Det er uklart hvorfor metoden ikke er tatt i bruk i større grad. Noen påtalejurister har ønske om å øke kunnskapen rundt omvendt voldsalarm. Flere steder er det pekt på at omvendt voldsalarm er inngripende, mens noen mener at den voldsutsatte og voldsutøvers behov for bevegelse kommer i konflikt. Slik reglene er i dag holder det ikke med besøksforbud for å få ilagt omvendt voldsalarm, omvendt voldsalarm kan kun ilegges av en domstol som del av en straffesak. Det jobbes i dag med å fremskynde innføringen av en lovendring gjort i desember 2023, ifølge justisminister Emilie Enger Mehl.

Tittel: Jernbanen i Norge 2024
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- at norsk jernbane skal ikke være profittdrevet. Det skal være et godt, miljøvennlig og billig alternativ for de reisende.
- være enda mer tydelig på at Flytoget nå skal være en del av Vy.
- jobbe for reduserte priser og at så lenge staten har avtale med SJ og Go Ahead, være tydelig på at de må levere etter kontrakten.
- jobbe for at gods skal samles under Vy.
- Sikre tilstrekkelig økonomiske rammer til å sikre en god nok infrastruktur.

Begrunnelse

Da de borgerlige vant valget i 2013 jobbet de hardt for å privatisere store deler av Norge. Jernbanen var noe de prioriterte å legge ut på anbud. I en veldig fart ble den ene banestrekningen etter den andre privatisert. Avtaler med Go Ahead og SJ ble gjort. I tillegg er det div godsselskaper og Flytoget. NSB satt igjen med lokaltog rundt Oslo, noen regionruter og Bergensbanen.

Dette må Arbeiderpartiet endre. Arbeiderpartiet skal jobbe for en organisering av togsektoren som sikrer infrastruktur og materiell som bidrar at togene går, sørger for punktlighet og at togene kommer fram dit de skal. Oppstyking av togselskapene og pulveriseringen av ansvar på tvers av togselskap, togutleier og toginfrastrukturbygger bidrar ikke til dette.

Arbeiderpartiet skal derfor jobbe for å samle ansvaret for å kjøre tog på banestrekningene i ett selskap som gjør det enkelt å holde oversikt for de reisende. Arbeiderpartiet bør jobbe for å samle ansvaret for infrastruktur og materiell i én statlig organisasjon som har ansvaret for alle banestrekninger i Norge.

Arbeiderpartiet skal jobbe for at tog skal oppleves som et reelt alternativ for de reisende som er både billig og miljøvennlig, som med stor sikkerhet får den reisende fram dit den skal.

Tittel: Tannhelse
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti mener:

- At Arbeiderpartiets viktigste oppgave er å jobbe for en rettferdig og best mulig velferdsstat. Vi må aldri bli fornøyde og tenke at nå har vi gjort nok. Samfunnet er i stadig endring, det må vi fange opp. Vi skal ikke godta at det i dagens samfunn er det en stor gruppe mennesker som ikke har ressurser til å reparere tennene sine, og dermed få dårlig helse, bla med fordøyelsen. Arbeiderpartiet må nå være i førersete med å få til en egenandel også for tannhelse.

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet har de beste løsningene. De siste årene har de jobbet for å gjøre det bedre for barnefamiliene. Noe vi også har lyktes med. Vi må aldri komme i en situasjon der partiet mener at velferdsstaten er bra nok. Vi registrerer at mange venter på løsninger som gjelder større del av befolkningen.

I dagens løsning er ikke tenner en del av helsetjenestens egenandelsordning. Dette er et stort problem for mange. Vi har aleneforeldre som føler de ikke kan prioritere tennene, fordi

de prioriterer barna sine. I dagens Norge er det mennesker som går med tannverk, fordi de ikke har penger til tannlegen. Jo lenger de venter, jo dyrere blir det, og mange ender opp med å trekke tenner de egentlig kunne ha reparert. Dette utvikler seg til å bli et helseproblem. I dagens Norges kan vi faktisk se på tennene at de har litt mindre ressurser enn andre.

Vi blir aldri ferdig med jobben med å skape mindre forskjeller. Og nå er det tannhelse som står for tur. Dette er for vanlig folk og vi hadde truffet på det velgerne våre er opptatt av.

Tittel: Rusreform
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- At Regjeringen legger frem en ny rusreform der også politiet får verktøy tilbake slik at de kan bidra i den forebyggende arbeidet mot unge. Eldre narkomane skal få lettere tilbud om hjelp, i stedet for straff.

Begrunnelse

I 2019 la Høyre og Venstre fram et forslag til ny rusreform. Der var de svært liberale, bla skulle det være lov å oppbevare brukerdoser. De argumenterte også for at det ikke skal være konsekvenser ved å bryte narkotikalovent. I deres forslag skulle alt være frivillig. De ønsket at ungdom som utforsker rus skulle behandles på lik måte som tunge narkomane. Og de skjøv de tunge narkomane foran seg i ønsket om en liberal holdning til rus. Argumentene deres var at tunge narkomane ikke skulle straffes, derfor kunne det heller ikke få konsekvenser for unge som blir tatt for buk av narkotika. Det var en kunstig debatt da ingen ønsker å straffe narkomane. Alle mener at det er riktig å gi de hjelp. Flertallet i Arbeiderpartiet stemte imot den reformen, så det ble ikke flertall.

Det som har skjedd i ettertid av debatten er at Riksadvokaten sendte ut et skriv til politiet om at det ikke er hjemmel i dagens lov til å ransake etter brukerdoser. Politiet har sluttet med det, og det er nå et vakuum i forebygging hos unge. Det skal være skolene som tar over den forebyggingen, men som vi vet, har ikke skolen ressurser eller nok erfaring til dette.

Ringsaker lå langt fremme i arbeidet med forebygging av rus. Dette var et samarbeid mellom skole, barnevern, helsestasjon og politiet. Nå har antallet synker drastisk, uten at det er noe som tilsier at det er mindre rus i ungdomsmiljøet. Barnevernssjefen i Ringsaker svarte at nå når barnevernet disse ungdommene mye senere, de er mer avhengig og mindre motivert, da hun fikk spørsmål. Politiet har flere ganger både lokalt og nasjonalt advart mot denne utviklingen. Politiet har også mistet ressurser, og det første de da må kutte i er forebygging.

Argumentet i rusreformen for at det skal bli mer liberalt er at det er ydmykende å bli ransaket og måtte levere urinprøve. Når noen velger å prøve ut rus bør de også vite at det er ulovlig og kan få konsekvenser som ransaking og urinprøve. Lovbrudd kan ikke slutte å få konsekvenser fordi det er ydmykende. Dette er også til det beste for de unge

Tittel: Incentiv for hytteutleie
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Redusere skatt på utleie av hytter gjort av privatpersoner

Begrunnelse:

Privatpersoner som eier hytter og leier de ut til andre privatpersoner opplever å kunne gå i underskudd ved utleie av hyttene. Det er ikke bærekraftig at alle skal eie hver sin hytte. Det er derfor bedre at de som eier dem leier de ut når de ikke bruker dem selv. Utleie av hytter bidrar til å holde kalde senger varme, og reduserer behovet for å bygge nye hytter. De som leier ut hytter vil ikke leie dem ut dersom de opplever å gå i underskudd ved utleie.

Skattleggingen av utleie av hytter gjort av privatpersoner bør derfor reduseres for å sikre at de har incentiv til å leie ut hyttene og unngå at de går i tap.

Tittel: Trygg arena for varsling
Fra: Ringsaker Arbeiderparti

Forslag:

Ringsaker Arbeiderparti vil:

- Skape skolen til en trygg arena for varsling av uønsket oppmerksomhet, seksuell tilnærming fra personer av betydelig aldersforskjell.
- Lage gode, enkle og trygge retningslinjer for varsling på grunnskolene, med samarbeid med skolens FAU og politiet

Begrunnelse

Vi har dessverre lest om flere tilfeller av overgrep i Ringsaker Blad de siste årene. Mange av disse straffbare tilfellene er begått av menn med betydelig aldersforskjell i forhold til ofrene. De fleste tilfellene har blitt oppdaget og varslet gjennom lærere på skolene. Vi har god kunnskap om at dette påvirker barna i lang tid. Det er svært ubehagelig å komme inn slik situasjon. Varsling om et slikt forhold er veldig krevende. Noe som videre påvirker skolegang og livssituasjon langt ut i og kanskje hele voksenlivet. For å tidlig avverge uønsket hendelser for det som nå er en risikogruppe, barn og unge i aldersgruppen over og under 14 år og under den seksuelle lavalder på 16 år foreslås tiltakene for å beskytte disse.